

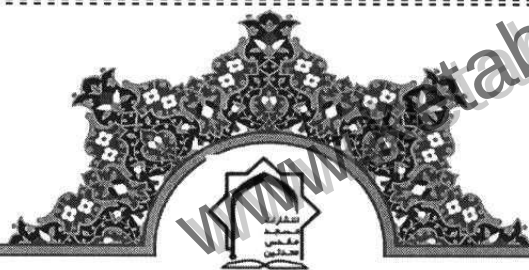
روانشناسی در مثنوی

www.ketab.ir

نویسنده:

دکتر حسن فلاح احمدچالی (بابلی)

فلاح احمدچالی، حسن، ۱۳۴۲ -	سرشناسه
مثنوی. برگزیده. شرح	عنوان قراردادی
روانشناسی در مثنوی/ نویسنده حسن فلاح احمدچالی (بابلی).	عنوان و نام پدیدآور
بابل: انتشارات مسجد مقدس محدثین، ۱۴۰۰.	مشخصات نشر
۳۴۱ ص.	مشخصات ظاهری
978-622-6634-05-2	شابک
فیبا	وضعیت فهرست نویسی
واژه نامه.	یادداشت
کتابنامه: ص. ۳۰۱ - ۳۰۵؛ همچنین به صورت زیرنویس.	یادداشت
مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، ۶۰۴ - ۶۷۴ ق. مثنوی-- روانشناسی	موضوع
Mowlavi, Jahaoddin Mohammad ibn Mohammad, 1207 - 1273 . Masnavi- Psychology	موضوع
مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، ۶۰۴ - ۶۷۲ ق. مثنوی-- نقد و تفسیر	موضوع
Mowlavi, Jalaloddin Mohammad ibn Mohammad, 1207 - 1273 . Masnavi- Criticism and Interpretation	موضوع
روانشناسی در ادبیات	موضوع
Psychology in literature	موضوع
شعر فارسی -- قرن ۷ق. -- تاریخ و نقد	موضوع
Persian poetry -- 13th century -- History and criticism	موضوع
مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، ۶۰۴ - ۶۷۲ ق. مثنوی. برگزیده. شرح	شناسه افزوده
۵۳۰۱ PIR	رده بندی کنگره
۳۱/۱۵۸	رده بندی دیویی
۸۴۹۳۷۸۷	شماره کتابشناسی ملی
فیبا	اطلاعات رکورد
	کتابشناسی

نام کتاب: روانشناسی در مثنوی
 مؤلف: دکتر حسن فلاح احمدچالی (بابلی)
 طراح جلد: واحد گرافیک طرح و نشر - بابل
 صفحه آرای: فاطمه ابراهیم پور
 ناشر: انتشارات مسجد مقدس محدثین
 نوبت چاپ: اول - پاییز ۱۴۰۰
 قیمت: ۴۰۰۰۰
 شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
 محل نشر: بابل، خیابان شهید نواب صفوی، جنب مسجد مقدس محدثین
 چاپ و صحافی: قم
 مرکز پخش: دفتر انتشارات و فروشگاه محصولات فرهنگی مسجد مقدس محدثین.
 تلفن: ۰۹۱۱۳۱۳۷۷۳۱ - ۰۱۱ ۳۲۳۰۶۱۷۱ - ۰۱۱ ۳۲۲۰۸۹۶۱ - ۰۱۱ ۳۲۲۰۸۹۶۱
 پایگاه اینترنتی: www.mohaddesin.ir

صفحه	عنوان
۱۷	چکیده رساله
۱۹	مقدمه
۲۲	موضوع رساله
۲۲	اهمیت موضوع
۲۳	امتیازات و ویژگیهای این رساله
۲۳	۱- ابتکاری و نو بودن موضوع
۲۴	۲- جامعیت رساله
۲۴	۳- سادگی و همگانی بودن فهم رساله
۲۵	۴- حاکم بودن نظم منطقی بر مطالب رساله
۲۵	۵- ارائه موضوعات مختلف تحقیقی
۲۶	یادآوریها:

بخش اول

در معرفی مولوی و مثنوی

فصل اول

مولوی کیست؟

۳۱	نام، القاب و ولادت مولوی
۳۳	مولوی و برهان الدین محقق ترمذی
۳۴	مولوی و شمس تبریزی
۳۸	مولوی و صلاح الدین زرکوب
۳۹	مولوی و حسام الدین چلبی
۴۱	وفات و آرامگاه مولوی
۴۳	فرزندان مولوی
۴۴	آثار مولوی
۴۴	مذهب مولانا
۴۶	دیدگاه مولوی نسبت به اهل بیت پیامبر اکرم (صلی الله علیه وآله وسلم)

فصل دوم:

مثنوی چیست؟

۵۵	مثنوی چیست؟
۵۵	۱- مثنوی از دیدگاه مولوی

۵۵	 مثنوی، درخشنده ترین قانون ربانی
۵۶	 مثنوی، گنجینه اسرار
۵۷	 مثنوی، بزرگترین مواهب الهی
۵۸	 مثنوی معنوی، یا بینات معنوی
۵۸	 مثنوی، یا حسامی نامه
۵۹	 بی همتایی مثنوی در جمال و کمال
۶۰	 مثنوی، نردبان معراج حقایق
۶۰	 درک مثنوی، قلبی سلیم می خواهد
۶۱	 محبوب بودن افهام خلق از درک حقایق مثنوی
۶۳	 مثنوی، یا دریایی بی پایان
۶۳	 نارسایی الفاظ مثنوی از نشان دادن حقایق معنوی
۶۴	 ۲- مثنوی از دیدگاه دانشمندان جهان
۶۴	 مجموع ابیات و دفترهای مثنوی
۶۵	 مثنوی، یا قرآنی به لفظ پهلوی
۶۸	 مثنوی یا سردفتر علوم و معارف بشری
۷۰	 مثنوی یا زنده همیشه جاوید
۷۱	 وسعت و تنوع مباحث مثنوی
۷۲	 مثنوی یا برترین کتابی که در عجم نوشته شد
۷۳	 ترسیم چهره ای زیبا از مثنوی
۷۵	 اعترافات مستشرقین درباره مثنوی
۷۶	 گرایش جهان مغرب زمین به افکار والای مولوی و مثنوی
۷۶	 مثنوی یا معجزه ای از معجزات عالم هستی

بخش دوم:

روانشناسی در مثنوی

فصل اول:

اهمیت روانشناسی از دیدگاه مولوی و دیگران

۸۱	 اهمیت روان شناسی از دیدگاه مولوی و دیگران
۸۱	 ۱- روان شناسی یا برترین دانشها
۸۴	 خود را بشناس
۸۷	 بزرگترین گره انسان، خودشناسی است

- ۲- روان شناسی نردبان یزدان شناسی ۸۸
- خودشناسی کلید غیرشناسی از دیدگاه مولوی ۹۰
- ۳- نقش روان شناسی در هرگونه سازندگی اخلاقی ۹۱

فصل دوم

تعریف روان از دیدگاه دانشمندان

- تعریف روان از دیدگاه دانشمندان ۹۵
- معانی نفس ۹۶
- تعریف نفس از دیدگاه افلاطون ۹۸
- نفس یا روان از دیدگاه ارسطو ۹۹
- تعریف روان از دیدگاه فلوپین ۱۰۳
- نفس یا روان از دیدگاه دانشمندان اسلامی ۱۰۵
- نفس از دیدگاه کندی ۱۰۶
- نفس یا روان از دیدگاه فارابی ۱۰۸
- نفس یا روان از دیدگاه ابن سینا ۱۱۱
- نفس یا روان از دیدگاه غزالی ۱۱۳
- آراء فلاسفه جدید غربی در زمینه رابطه تن و روان ۱۱۷
- ۱- نظریه غده صنوبری ۱۱۷
- ۲- نظریه ماده انگاری ۱۱۹
- ۳- نظریه نمو زاید یا پدیدار زائد ۱۲۱
- ۴- نظریه اصالت معانی (ایدئالیسم) ۱۲۳
- ۵- نظر علل اعدادی یا اصالت علل موقعی یا معده ۱۲۳
- ۶- نظریه هم آهنگی پیشین بنیاد ۱۲۵
- ۷- نظریه وحدت وجودی اسپینوزا ۱۲۷
- ۸- رابطه تن و روان، یا معجزه ای از معجزات هستی ۱۲۸

فصل سوم

وجود، مبدا و ماهیت روان از دیدگاه مولوی

- وجود، مبدا و ماهیت روان از دیدگاه مولوی ۱۳۳
- ۱- وجود روان از دیدگاه مولوی ۱۳۴
- روان چون آب روان از غیب می آید ۱۳۵
- جنبیدن تن از پرتو روان ۱۳۵
- آدمی را عقل و جانی دیگر است ۱۳۶

۱۳۶	افتراق آفتاب جان در رُوزنِ آبدان
۱۳۷	افتادن جان و روان در بدن با فرمان اِهْطُوا
۱۳۸	روان اصل است و تن بیگانه
۱۳۹	۲- مبدأ روان از دیدگاه مولوی
۱۴۰	عرشی بودن روان
۱۴۱	بازگشت روان به اصل خویش
۱۴۲	حکایت نی بیریده از نیستان، یا حکایت روان
۱۴۳	۳- ماهیت روان از دیدگاه مولوی
۱۴۴	ماهیت روان، علم و آگاهی است
۱۴۵	روان آدمی یا گنجینهٔ علوم و دانشها
۱۴۶	سیمای روان، روی یار آن دیار است
۱۴۶	تکامل و تعالی روان آدمی با دردها و رنجها

فصل چهارم

تجرد روان از دیدگاه مولوی

۱۵۱	تجرد روان از دیدگاه مولوی
۱۵۱	نظریاتی در زمینهٔ طبیعت روان
۱۵۲	۱- نظریه کسانی که روان را جسم می دانند
۱۵۲	۲- نظریه کسانی که روان را عَرْض می دانند
۱۵۳	۳- نظریه کسانی که روان را جسم لطیف می دانند
۱۵۴	۴- نظریه کسانی که روان را جوهری مجرد و روحانی می دانند
۱۵۵	تجرد روان
۱۵۶	نامتناهی و نامحدود بودن روان
۱۵۷	پاک بودن روان از اَوْصافِ تن
۱۵۷	بی فصل و وصل بودن روان
۱۵۸	بی سویی روان
۱۵۸	برتری روان از مذکر و مؤنث بودن
۱۵۹	گرایشات و تمایلات روان به مجردات
۱۵۹	تعلق تدبیری روان مجرد به بدن مادی

فصل پنجم

جاودانگی و بقاء روان از دیدگاه مولوی

۱۶۵	جاودانگی و بقاء روان از دیدگاه مولوی
-----	--

۱۶۶	مرگ، یا ولادت دومین.....
۱۶۹	بازگشت روان به اصل خویش.....
۱۷۰	زندگی در مرگ.....
۱۷۱	از جمادی تا به جانان رسیدن و رخت در عمر بی پایان نهادن.....
۱۷۲	جان فانی و جان باقی در کلام مولوی.....
۱۷۳	بلای تن عامل بقای روان.....
۱۷۴	آدمی را در بی بدنی، بدنی است.....
۱۷۵	استدلال مولوی به آیات شریفه قرآنی برای اثبات بقاء روان.....
۱۷۵	جهان مُردن و جهان روشن.....

فصل ششم

مراتب روان از دیدگاه مولوی

۱۸۱	مراتب روان از دیدگاه مولوی.....
۱۸۲	اختلاف افراد بر اساس اختلاف روان.....
۱۸۲	برتری روان انسانی از روان حیوانی.....
۱۸۳	سیر صعودی وجود از جمادی تا جان و روان انسانی.....
۱۸۷	أطوار چهارگانه روان انسانی از دیدگاه مولوی.....
۱۸۹	جان حیوانی، انسانی، جبرئیل، و جان احمد در بیان مولوی.....

فصل هفتم

حدوث روان از دیدگاه مولوی

۱۹۳	حدوث روان از دیدگاه مولوی.....
۱۹۵	۱- حدوث روحانی و بقاء جسمانی روان از دیدگاه مولوی.....
۱۹۶	۲- حدوث ذاتی و قدم زمانی روان از دیدگاه مولوی.....
۱۹۸	۳- عجز بشر از درک ازلت و ابدیت روان و عالم از نظر مولوی.....

فصل هشتم

رابطه یا تاثیر متقابل تن و روان از دیدگاه مولوی

۲۰۱	رابطه یا تاثیر متقابل تن و روان از دیدگاه مولوی.....
۲۰۲	برخی از حکمت‌های پیوستگی تن و روان از دیدگاه مولوی.....
۲۰۴	۱- تاثیر روان در تن از دیدگاه مولوی.....
۲۰۴	فکر شیرین مرد را فربه کند.....
۲۰۵	نقش خیال در اختلاف روشها.....
۲۰۶	کالبد از جان پذیرد نیک و بد.....

چکیده رساله

رساله «روانشناسی در مثنوی» رساله ای است که به عنوان پایان نامه اخذ درجه دکتری ph.D را گرایش عرفان اسلامی مشتمل بر یک مقدمه و دو بخش و مجموعاً سیزده فصل به رشته تحریر درآمد؛ در فصل اول از بخش اول به معرفی «مولوی» و در فصل دوم از بخش اول، به معرفی شاهکار او (مثنوی) پرداخته و گفته شد به اینکه «مثنوی» یکی از ارکان زبان و ادبیات فارسی است، و بعد از قرآن و سخنان معصومین (علیهم السلام) بالاترین رتبه را داراست و به حق شاهکاری است که مولوی آفریننده اوست. بخش دوم رساله در یازده فصل به نگارش درآمده است؛ در فصل اول از بخش دوم اهمیت روانشناسی، و نقش آن در یزدان شناسی و سازندگی اخلاقی مورد بحث قرار گرفته و با استناد به آیات و روایات و سخنان بزرگان و ابیاتی از مثنوی به اثبات رسید که روانشناسی، نافعترین و مهمترین دانشها است. در فصل دوم از بخش دوم ضمن بیان معانی نفس (روان)، روان و قوای آن را از دیدگاه افلاطون، ارسطو، فلوطین و دانشمندان اسلامی از قبیل کندی، فارابی، ابن سینا، غزالی، ملاهادی سبزواری و ... تعریف نموده و در ادامه همان فصل، آراء فلاسفه جدید غربی در زمینه رابطه تن و روان مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در پایان آن فصل، ادعا شده است که رابطه تن مادی و روان مجرد معجزه ای از معجزات عالم هستی است. در فصل سوم از بخش دوم، وجود، مبدأ و ماهیت روان از دیدگاه مولوی مورد بحث قرار گرفت و گفته شد به اینکه: وجود روان، مسلم، و مبدأ آن نیز الهی و ملکوتی، و ماهیت آن به علم و آگاهی است. در فصل چهارم از بخش دوم، تجرد روان از دیدگاه مولوی و در فصل پنجم از بخش دوم بقاء و جاودانگی روان از دیدگاه مولوی مورد بحث قرار گرفت و در ادامه رساله، مراتب

روان و سپس حدوث روان و آنگاه تأثیر متقابل تن و روان از دیدگاه مولوی در فصلهای ششم، هفتم و هشتم از بخش دوم بررسی گردید؛ تشبیهات و تمثیلات جالبی که در زمینه تن و روان در مثنوی آمده است، موضوع فصل نهم از بخش دوم را تشکیل داده است، همانطور که عقل و نفس (بهیمی) و تقابل عقل و نفس و یا کشمکش تن و روان از دیدگاه مولوی محور مباحث فصل دهم از بخش دوم را تشکیل می دهد؛ آخرین فصل از بخش دوم به بیان آفات روان و یا بیماریهای روانی که مانع عرفان حقیقی و شناخت واقعی است، اختصاص یافته است. ارائه موضوعات تحقیقی متعدد در ضمن هر یک از فصول، ابتکاری بودن موضوع رساله، حاکمیت نظم منطقی بر تمامی فصول و محتوای آنها، سادگی و همگانی بودن فهم رساله و جامعیت آن ... از امتیازات و ویژگیهای رساله به شمار آمده همانطور که داشتن فهرست مطالب، منافع و آعلام و نیز افزودن واژه نامه در پایان رساله از دیگر امتیازات و ویژگیهای رساله مذکور می باشد.